

B U E Z

SANTÉZ GENOVEFA A VRABANT

Var un ton orinal

Me o suppli compagnunes,
Da glevet cana eur vue,
Da Genovefa a zeo gret,
Melezour an itronezet.

A Vrabant a oa guinidic,
A lignes nobl a pinvidic,
Christenes mad e voa ive,
Guir servijeres da Zoue.

Pa voa en he bugaleach,
Hi a gare an hermitaj
En eur horn a jardin e zad
Ne met eno n'em gav e fad

He mam ous e c'honsideric
Eun de a c'houlennas outi ;
Penos va merc'hic hermites ?
Ha ne deuet-hu quet d'ar pales.

Va mam, e cornic o jardin
Me a meus eur boquet divin ;
M'em meus eno eur melezour
An outro Sant Yan Badezour.

Allas ma merc'hic, emezi,
C'houi n'en noc'h quet evit souffri
Ebars en desert e zeus poan
Ne andurfec'h quet a gredan.

Kaeroc'h eguet fourdelisen
E voa ar plac'h ma a dra certain
Quen a deuet da vit e foltret
Da gass dan noblanç da velet.

Eur palatin, Sifroi, hanvet
He renomme e deus clevet,
Hag a zisquennas en Brabant
Gant eun ekipach excellent.

Ractal vel ma oa erruet
En ty e zad e n'em rentet
En em bresaetas er pales,
Saludi ar Prins hag ar Brinses.

Goude beza saludet,
E menad n'eus goulennet
M'en dije ar brinses yaouanc,
Quen eguet menet da Vrabant.

He zad dont da gonsideri
E voa avantajus ar parti
A roas carg d'e mam neuze
Da c'hout a gi a zimeje.

Ma merc'h prest en em preparat
Eru zo eur Prinç d'ho quet ;
Eur palatin a voad buel,
Quender gompes d'an Impalaer,

Me ne meus nemert sectec vloas
Ha dre ze hon re yaouanc c'hoas
Ne n'hon c'haos nemet eur buguel
Da vont da suit an Impalaer.

Evel an eol pe arc c'hristal,
Ec'h antreas ebars er zal,
Ar palatin zo estonet
O consideri e g'net.

Gant henor a perseveranç
Ec'h eus dezan ar reveranç,
He furnes hac e modesti
A voe meurbet d'he fantasi.

Mes pa voe parlatet dezi
Var ar sujet da dimezi
E chanchas a liou e pisach,
Ar palatin e remerquas

Ne ouffe ben consideri,
Pegument a velancoll
A gonserve ar Palatin,
Gant oun caout refus diouti.

Eur mis anter eo padet
Solenniteo an eured,
A sonnerien, ar bal, an danç,
Visitou bemde gant noblanç.

Sifroi c'houi oc'h eus eurenjet.
A gaëran demeure ar merc'het,
Evit monet ganec'h d'ho ty,
Diouallit ne defe annue.

Birviquen ennu ne devo
Evit queit a ma vezi beo
Ne quet evit cavet annui
E c'houlennan da zont d'am zy.

Sifroi o vezo preparat
Da vont da Trevez gant e bried
A voe gant e dad recevet
Gant cals a joa hag a respect.

Daou vlaves anter e zint bet
Hep bea gant netra tourmantet,
Bras e voa ar fidelite
A voa entre an daou bried-se.

Quen a deus Abderam.
Eun adversour bras da roue,
Da brometti a dra certain,
Massacri an oll gristenien.

Biscoas distruj a zoudardet,
Evit eur vech na ve goelet
A dal Sodom a Belsade
Betec Tour e bad e arme.

Tri ugent mil a zoudardet,
An daouzec mil a zragonnet,
A voa gant Martel dirac Tour
Ha c'hoas e c'houlennas zicour.

Skriffa e eure d'ann noblanç
An Allemagn, Spagn, a Franc
Dont da assistan Charles Martel,
A voa general er brezel.

Sifroi, unan a re vrassan,
A voarche ive da gentan
Hoc e voa dean discrifet
Monet gant ann Allemagnet.

B 120 Del. 142 B/c

Siffroi, al lizer pa welas,
Genovefa a gonlias
E diegues, e oll vadou
De gonfidant hanvet Golo.

Neuze pa oe prest e arme,
E bartias en hano Doue
Hac e oa gant Martel recevet
Gant cals a joa hag a respect.

A drugare ann Eternel
A deu a victoir gant Martel
Abderam zo bet lazet
En Tour hag e ell zoudardet.

Pe oe achu ar gombat-ma
Da velet e Genovefa
En deus digaset Siffroi
E zijenti hanvet Lanfroi.

Itron, setu aman kelou,
Lizeriou digant an outroù ;
Er paquet e zeus eur pressant
A dal eur som bras a arc'hant.

Lavaret a ra d'an itron
Es ann outroù da Avignon
Ha da Narbon, evit kemer
Roue bras a Sarasinet.

Evel ma clevas quemet se
E ze c'hoas d'an arme
E scritas buan Lanfroi
Eur liser goel trist da Siffroi.

C'hui Siffroi a zo en arme
En danger bras ous o pue ;
Mes o Genovefa a zo,
En quen bras danger gant Golo

Penevert ne meus quiet a c'hoant
Prononci comzo insolant
Me-lavarfe ar proportionno
A glev an itron gant Golo,

Golo voa eun intendant
A voa bemde communamant
En compagnunes an itron
En despet d'he opinion.

Tol eves papillon bian,
Hac na ves losquet gant an tan
An tan eus an impurete
A zo nes calon nos a de.

Na sonjfes en devotion
Hag en modesti an itron
Ne laques da speret
Da garout nep a skaro quiet.

Pa vel er vad ar mechant-ma
Nel quiet deceo ra Brinces-man,

Ar soupçon en deveus sonjet
Laquet e calon e fried.

A ma eo gullet an impi
O commanç c'hoari e dragedi
Ember e velfet christenien,
E oll dreitourach pen-da ben.

Eu c'heguiner a voa en ty
A bet a voa o servichi,
A voa karet gant an itron
Abalamour m'oa den guirion.

Rei a eure an intendant
D'ar c'heguiner commandamant
Mont d'he c'hamb pa vije cousquet
Hac e laquet o c'hemeret.

Kaer a doa an daou innocant-se
Quemer an douar hac an év
Da zonet eno da destou
Eus an dreitourzeou Golo.

Allas ! Allas ous ar gibet
Mervel paour kes e vezo red
Ni a rat pinjen hon daou
Eus an dreitourzeou Golo.

Quemeret voe ar c'heguiner
Hac on laquet prisonnier
Genovefa a vo laquet
Ebars en eur c'hamb alchueset

Eno e combatte oute,
Abalamour d'a chastete
Scriffa ra Golo lisero
Ha cass messenger d'ann outroù

A lavaret a voa decevet
Gant ar c'heguiner he pried,
Scriffa a eure an outroù
Da laquet Drogan d'ar maro

Laquet Genovefa ive
Er prison quen ma eruje
Pa ve bep pemp mis en prison
Neuze voulloudas an itron

Hep sicour, na galou, na tan
Hi a chanjas e mab bian
Incontinant ma oe ganet
E gristen e deveus gret

Gant aouñ na varge diganti,
Hac en he hanvas BENONI
Sevel a re Golo ar brud
Communamant e touez an dud

Penos Siffroi a vo beuzet,
O sonjal c'avet e bried
Cassa a eure eur vagueres
Da c'houlenn digant ar Brinces

Ma carje dont d'he eureuji,
E roje liberte dezi
Ar Zantes a voe quellenet
Gant ar Rouanes deus ar bed :

Ebars e gambr pa entreas
Eur façad dezan a roas
Ennes eo toll all lealdet !
A poa da Siffroi prometet.

Ma vijes fidel, emezi,
Pa voas laket da vestr en ty,
Te a vije recompanset
Pa vije eru va fried.

Erruout a ra lizerou
E tristro d'ar guer an outroù
Pa gleo golo a teus ar c'hont
E za da Strasbourg d'he rencontre

Mont a ra da dy ar sorceres
Hac a voa c'hoar d'ar vagueres
Hac rei dezi aour hac arc'hant,
Kement a ma vije contant.

Me m'eus eur melezeour ardent
Eme ar sorceres mechant,
Hac arei Pa Siffroi gullet
Ar pes n'em deo c'hoarveet

Pa oe zur demeure he affer
E yas jaouñ ebars en kaer
Ma voe gant a c'hont recevet
Gant cals a joa hac a respect.

Neuze a tennas a gastes
Da c'houl outan ar wirionnes,
Var ar sujet eus e bried
A rent e galon contristet.

Golo a lavares dean
Ne donetit quiet emezan
Demeus e infidelite,
A zo prejudis d'ho pue.

Ouspén e me an den mechant
Me anave eur vreg vaillant
A sisquezo en ho vresans
Quement so gret en hoc'h absans

Siffroi, neuze ous e glevet,
A so contentet e speret
Evel darn deus ar gristenien
O tont d'a gredin sorcerien

Momet a rejont assembles,
O daou da dy ar sorceres,
En eun toul d'indan an dotar,
Elec'h na voa nag eol na loar.

A sorceres a allumas
Diou c'houlouenn gaer a goar glas

Leiz eur bezel demeus a zour,
Laquet dindan eur mezelour.

A ra dezan teir guerch guelel,
Ar c'heguiner gant e bried.
Neuze e'ch ordren da Golo
Da vont d'he laquat d'ar maro ;

Hi hac e mab Benoni,
Ro dei ar maro a guiri,
Golo sur demeus e affer,
A zistroas joaus d'ar guer.

A lavaras d'he vagueres,
Gret ar vech ma eus ar Brinces.
Roet e setañ gant e tried.
Evit ma vezo distrujet :

Hi hac e mabic Bononi.
A varvo sur em fantasi
Eur plac'h yaouanc a voa en ty,
Eur vech' dezi ho servichi.

Touchet eus a gompasion
A ias da gavet an ifron,
Allas ! emezi, ma mestres,
Gred a vech ma eus ho pues !

Deut a setañ gant Golo
Evit ho laquat d'ar maro
Lavarit din ma mignones
Petra vo gret d'am buguel ques ?

Allas ! ma mestres emezi,
Mervel rai quercouls a c'huï
Va mignones mar am c'heret
Grit eur plijadur em requet ;

Digaset d'in liou a paper,
Evit ma scrivin eur liser,
Evit ma scrivin eur billet
Da laret adieu d'am bried !

Pa vezo Golo o coannia
C'houï'allo monet da vita,
Hac on defe em c'habinet ;
Eur c'houlz bennag a vo cavet.

Adieu, emezi ma pried,
Me ia d'ar maro en ho requet ;
Biscoas nemeus gret resistans
Da souffri d'och obeissans.

Rei a eure an intendant
Da zaou vevel commandant
En eur c'hoat donet d'ho laza,
Ha z'gas ho zeod deza ;

Sevel a eure quen an de,
Ha cass gantan an daou den-ze ;
Pa vont erruet er prison,
E voe divisquet an ifron,

E rejont dezi var e zro
Eur gos ventillic d'ha Golo,
Pa voant erru ebars ar plas
Unan a den eur gontel noas

Evit lasa e Benoni
Voa etre e divrec'h ganti.
Ne doa lavaret guir a bet ;
Neuze e gommansas preseg

E za d'an daoulin diraze
D'o suplia en hano Doue,
He laza quent he buguel
Ne renje quet diou vech' mervel

An daou servicher gant trues
A lesas gante o bues
Ha gouda ho zrugarecat
E'ch antreas dont en eur c'hoat.

En eur rivier pa dremenas,
Diamant Siffroi e daulas
Da redec gant eun dour roulant
Pa oa caus demeus e zourmant

Evi emezi n'am po quet
En beb feçon poant o velet
A merv' se eus hon union
Epad on separation.

An diou nos quenta a zeo bet
Dindan eur derven ho cousquet
Hep souffri na poan nag ennui,
Nemet damant d'e Benoni.

Eun drues e voa c'hlevet
Pa en em gravas dileset
Allas ! emezi ma buguel
Er vech ma o renquin mervel !

Guerc'hes Mari Petra a rin !
Ne neus mui a les em poultrin
Ne dan gantan nemet ar goad !
Ne gav mui eur strill a les mad.

O va Doue oll buissant !
Ho peb soign eus a innosant !
Roit desan ar nan da sebrï,
Vel ma roit d'ar malvrini.

Neuze e tisquen ar verc'hes
Er c'hoat, da gavet ar Zantes,
Da zigas desi eun heizeis
A voe d'ho buguel magueres,

Quemeret o mabic christen,
Ha deut da guichen ar feunteun ;
Cetu ase dec'h eur heizeis
A voe d'ho buguel magueres.

Ar bleisi, ar loenet mechant ;
A voe dese obeissant ;

Bemde e teuent d'he enori,
Ha da renta bizit desi.

Er c'hoat e voa eur porc hel gues,
A deue d'he guelel bemdes
Da durnial an douar desi,
Da gavet queler da zebi,

Pa voa an daou vla tremenet
Eun .El a so bet d'e guelel,
Hac a ro dei eur groas arc'hant
Hac eur crucifix olifant.

Courach va merch na squisit quet
Eun de anio vit delivret ;
Prebaret eo a gurunen
A iclo eun deves var ho penn.

Pa voa ar pemp bloa tremenet
Da wela eo en em laquet ;
Var e daoulin dirag ar groas
Evelen outi a gomasas ;

Penos, emesi, ma Doue !
Hac er c'his ma e chomin me !
A na ne quet ewalach pemp bloas,
Da veza bet ar poaniou bras !

M'am be tanet ho iliso,
Ha ranverset ho auterïou.
Em bijen ho coler apeset
Gant a daelo a meus sculeit

Petra ma Doue, a meus gret
Da veza quen abandonnet ?
Dija a meus encouraget
An usach am boa da besec :

Maes muian tra a hresq ma foan
E c'heo ma buguelic bian,
Ar crucifix dre miracl bras,
Evelen outra gomzas ;

A me ma merc'h Petra meus gret
Da veza ous eur groas staguet ?
Guir eo ho mab a gresq ho poan
Va hini n'en de quet bian.

Guedet ma Mam, Yan, Madelen,
Rannet ho c'halon em c'hichen.
Cetu ar santes consolet
Gant ar voes ar Zalver ar bed ;

Ne c'houlen mui nemet poaniou.
Hac ar c'hruella tourmanchou,
Pa voa eun deves an Autrou
O sellet eus e paperou,

E'ch erruas gant ar billet
E devoa scrivet e bried,
Ne ouffe den considerin
E c'hlaç'har e velancoïl.

Tost e ve d'he c'halon ranna
Pa lennas an tam paper-mâ,
Siffoi na neus mui a repos ;
Na ell cousquet na de na nos.

Gant eur voes a lavar desa ;
Te so eun den a c'hruela ;
Te teus lazet ta vab ena,
Ha Drogan ha Genovefa.

En em laquat a ra express
Da vont d'ar chasse eun deves
Na ma rencontras eun heizeis
En rentras en coad ar gontes,

Er c'havern eo en em dec'hed
A dreis quin a Zantes cuset :
Siffoi a voa estonnet bras
Form eur feumeulen pa velas.

Pa velas form eur feumeulen,
Hac eun heizeis en e c'hichen,
Eur voes o lavaras desa :
Siffoi Genovefa e homman.

Perac oc'h ase ea guis-ze,
Er form-ze gant a loenet goë
Me so eur vreg a Vrabant,
A so seis vloa so en tourmant.

A seis vloa on retiret
Gant aoun rac coler ma fried
Greg a Vrabant din lavaret,
O c'hanoch hu pe a no a ret ?

Genovefa a voan anvet
Eur palatin voa ma fried,
Cri vijer'r c'halon na welje,
Tost a c'havern neb a vije.

Guelet ar Prins hac ar Brinces
A semplet o daou assemblees,
Ha pa voant o daou dissemplet.
Ar Prins goulenn eus e bried.

Pelec'h eman a c'hrouadur
En deus eun tad quen dinatur ?
Siffoi, beo dre c'hras Doue,
Cetu e vagueres azes.

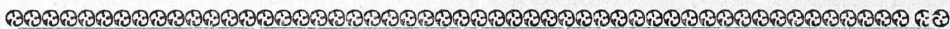
Incontinent pa zistroas.
En e c'hichen en eus c'havas,
Hac eun dornad queler ganta
Da rei d'he vamm evit leina.

Ordren a ra d'he vevelou
Mont d'ar guer da vit habijou,
Hac eur c'haros equiped mad,
Evit donet prest d'ho c'herc'hat.

Bebet ho deveus assemblees
Eur bloa gant cals a zanteles,
Genovefa a zecedas
Ar Prince hag e vab a chomas.

Ma ejont o daou assemblees
Da d'ement a rest ho bues
De plas ma oa Genovefa,
D'ober pinijen a vrassa.

Genovefa, ni o suppli
Da gavet sonj ac'hanomp ni ;
Troit divarnomp an teir goalenn,
Bresel, quernes, hag ar vocen.

AN ÆL HAG AR BUGUEL

Var don : Me meus choaset eur vestres en escopi Treguer

Eun de, eur rosen sauvach
En dour en em zelle ;
Ebars er fonc e imach
Souplamant a grene :
Var bord an dour eur buguel
A jomme sebeset
O velet an ev buel
Dre ar voas skeudennet.

« O me gar a vue !
Eme ar buguel coant
« An douar am gaf ive
« D'ho fest rejoissant
« Peger douc e en draouyen,
« Avel fresq ar mintin !
« Peger flour e ar spoën
« Fleurisset è an hym ».

Neuse ar rosen sauvach
D'am avel en repos,
A gonte e langach,
E lijadurio nos

Gant joas bras a receive
Beb mintin ar plisen,
Rayon an heol da greiz-de,
D'an abardae prisen.

« Pa velana an alc'hueder,
Eme an innoçant,
« O nijal ebars en èr,
« Var zu an Oriant,
« Ne garfen quet elvetan
« Passeal ken lijer,
« Re douc è ar vue-man,
« Vit beza tremener.

Eun deillen sec'h, o kuez
Deus eur blank anter glas,
A lakas pront da rida
An dour scler eus ar voas,
Ar rosen a lavare ;
En enni e unan !
« Nè garfen ket evelse,
« Distaga ken buan.

« Paour kez fleuren eme an æl
« Prest na vont d'an anvou,
« Ar bues man zo henvel,
« Eur ar mor a zaelou
Assambles gant a rosen,
E kemer ar buguel ;
En eur zevel e noabren
E kan a voes huel :

« Evurus ar fleuren tener
« Tennet dre garante,
« Eus a dindan an domder
« Arog anter an de,
« Ar zeven a deu buan
« Da vankat er vue ;
« Evurus ar buguel bian,
« Zo galvet gant Doue.

FIN